

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 8Cob/59/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3517207672
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 02. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Ivana Šlesarová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2022:3517207672.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne ako odvolací súd v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Ivany Šlesarovej a členiek senátu JUDr. Dariny Legerskej a JUDr. Ivety Sopkovej v právnej veci žalobcu: H. Y., nar.: XX.XX.XXXX, bytom D. XXX/XX, I., právne zastúpeného Mgr. Janette Adamcovou, advokátkou so sídlom Hodžova 261/1, Myjava, IČO: 42 019 222, proti žalovaným: I/ TEK, spol. s r.o., so sídlom Nám. M. R. Štefánika 929, Myjava, IČO: 31 449 646, 2/ B.B.M.M., s.r.o., so sídlom I. mája 556/46, Myjava, IČO: 51 008 726, obaja právne zastúpení JUDr. Michalom Trúsikom, advokátom so sídlom Poľná 67, Banská Bystrica, IČO: 42 187 818, v spore o určenie neplatnosti darovacej zmluvy, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom zo dňa 20. decembra 2019, č. k. 9Cb/98/2017-153, vydaného v spojení s opravným uznesením zo dňa 8. decembra 2020, č. k. 9Cb/98/2017-210, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie zo dňa 20. decembra 2019 č. k. 9Cb/98/2017-153 vydaného v spojení s opravným uznesením zo dňa 8. decembra 2020 č. k. 9Cb/98/2017-210 **p o t v r d z u j e**.
Žalovaným 1/ a 2/ sa proti žalobcovi **p r i z n á v a** nárok na náhradu trov odvolacieho konania každému z nich v rozsahu 100 %.

odôvodnenie:

1.1. Súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom v spojení s opravným uznesením výrokom I. žalobu zamietol a zároveň výrokom II. zrušil Uznesenie Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom zo dňa 28.08.2017 č. k. 8Cb/99/2017-22 v spojení s Uznesením Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 02.07.2018 č. k. 16Cob/49/2018-81. Výrokom III. žalovanému 1/ a 2/ priznal nárok na náhradu trov konania voči žalobcovi vo výške 100 %. Opravným uznesením zo dňa 8. decembra 2020 č. k. 9Cb/98/2017-210 súd prvej inštancie opravil záhlavie napadnutého rozsudku a výrok III. o trovách konania, ako aj bod 2. a bod 16. odôvodnenia napadnutého rozsudku týkajúci sa trov konania.

1.2. V odôvodnení rozsudku uviedol, že žalobca sa podanou žalobou domáhal, aby súd prvej inštancie určil, že Darovacia zmluva uzavretá dňa 10.08.2017 medzi žalovaným 1/ ako darcom a žalovaným 2/ ako obdarovaným, ktorej predmetom bol bezodplatný prevod vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam zapísaným na LV č. XXXX pre k.ú. I. ako nebytový priestor č. X na prízemí stavby Obchodné zariadenie, súpisné číslo XXX, postavené na parcelách zapísaných ako parcely registra „C“ č. XXXX/X, XXXX/X, XXXX/X, XXXX/X, XXXX/X, a zapísaným na LV č. XXXX pre k.ú. I. parc. č. XXXX/X- zastavané plochy a nádvoría o výmere 101 m², podiel priestoru na spoločných častiach a spoločných zariadeniach domu - stavby Obchodné zariadenie, súpisné číslo XXX, vo veľkosti podielu 499/1920, je neplatná. Žalobca uviedol, že je spoločníkom v žalovanom 1/, kde má obchodný podiel vo výške 50 %, žalovaný 1/ je vlastníkom

uvedených nehnuteľností. Podľa žalobcu bola predmetná darovacia zmluva uzatvorená bez toho, aby o tomto prevode rozhodlo valné zhromaždenie

žalovaného 1/, teda v rozpore so spoločenskou zmluvou. Konateľ ani nezvolal valné zhromaždenie za účelom prerokovania otázky prevodu vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam. Žalobca ako 50 % vlastník obchodného podielu nebol o zámere previesť toto vlastnícke právo žiadnym spôsobom informovaný, pričom ako spoločník žalovaného 1/ má oprávnený záujem na zachovaní a ochrane majetku žalovaného 1/. Ďalej tiež uviedol, že účastníci darovacej zmluvy sú personálne prepojení. V.. N. U. je spoločníkom a konateľom žalovaného 1/ a zároveň konateľom žalovaného 2/ a V.. H. U., C.., je od 04.07.2017 konateľom žalovaného 1/ a zároveň spoločníkom a konateľom žalovaného 2/.

V.. N. U. je otcom V.. H. U., C.. Žalobca tvrdil, že keďže k prevodu nehnuteľností na žalovaného 2/ doposiaľ nedošlo, vyslovenia neplatnosti uznesenia valného zhromaždenia sa domáhať nemohol, pretože sa nekonalo. Jedinou možnosťou bolo podať žalobu o určenie neplatnosti darovacej zmluvy. Žalovaní žiadali žalobu zamietnuť. Uviedli, že žalobca sa dopustil voči žalovanému 1/ trestného činu podvodu a spôsobil mu škodu vo výške 5.273.440 Sk, za čo bol uznaný vinným rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 05.03.2008 sp. zn. 22T/3/04 v spojení s rozsudkom Najvyššieho súdu SR zo dňa 19.05.2010, sp. zn. 3To/5/2009. V súčasnosti je voči žalobcovi na Okresnom súde Nové Mesto nad Váhom vedené konanie pod sp. zn. 6C/91/2012 o zaplatenie škody v celkovej výške 250.000 Eur, ktorú žalobca spôsobil žalovanému 1/ svojim konaním. Podľa žalovaných si žalobca od vykonania uvedenej protiprávnej činnosti vôbec neplnil svoje povinnosti spoločníka, od roku 2002 sa nezúčastňoval valných zhromaždení, ani na ich konanie nedal podnet, ničím sa nepričinil o riadny chod žalovaného 1/ ani o to neprejavil žiadny záujem. Žalobca sa sám svojim konaním a sústavným porušovaním svojich povinností spoločníka pripravil o možnosť vyjadriť sa a spolurozhodovať o nakladaní s nehnuteľnosťami, preto žalovaní považovali žalobu za účelovú. Žalovaní tiež uviedli, že žalobca nemá ani nemal vlastnícke ani obdobné právo k nehnuteľnostiam, takže ich prevodom mu nevznikne žiadna škoda. Na určenie neplatnosti darovacej zmluvy žalobca nemá ani naliehavý právny záujem, nakoľko nebol priamym účastníkom zmluvy, ani jeho postavenie v spoločnosti či reálne nároky sa žiadnym spôsobom takýmto učením nezmenia.

1.3. Súd prvej inštancie svoje rozhodnutie odôvodnil s poukazom na § 137 CSP, § 79 Obchodného zákonníka. Poukázal na ustanovenie § 137 CSP, ktoré uvádza jednotlivé druhy žalôb demonštratívne. Uviedol, že iná súkromnoprávna žaloba, ktorá v tomto ustanovení uvedená nie je, by bola prípustná, avšak iba za predpokladu, že osobitný petit by vyplýval

z hmotného práva. Podľa súdu prvej inštancie hmotné právo musí založiť oprávnenie súdu rozhodnúť tak, že výrok rozhodnutia neznie ani na splnenie povinnosti, ani na deklaratórne určenie existencie či neexistencie práva, či právnej skutočnosti. Tiež uviedol, že ustanovenie

§ 137 CSP má zároveň normatívny význam, ktorý spočíva v tom, že vymedzuje podmienky prípustnosti pre niektoré druhy žalôb. Prípustnosť žaloby na určenie právnej skutočnosti

(v tomto prípade určenie neplatnosti darovacej zmluvy) musí vyplývať z osobitného predpisu, najmä hmotného práva, inak takáto žaloba neobstojí. Určenie platnosti či neplatnosti zmluvy je právnou skutočnosťou (§ 2 ods. 1 Občianskeho zákonníka). Určenie existencie právnej skutočnosti odporuje vo svojej podstate zásade, že súd má určiť aktuálny právny stav.

V danom prípade sa žalobca domáhal neplatnosti darovacej zmluvy, teda išlo o žalobu podľa § 137 písm. d) CSP. Žiadnym spôsobom však neprekázal, že takéto určenie neplatnosti právneho úkonu vyplýva z osobitného právneho predpisu. Žalobcom uvádzané skutočnosti boli iba subjektívneho charakteru ale dôvodom pre určenie neplatnosti právneho úkonu neboli. Tiež uviedol, že zákon v niektorých prípadoch stanovuje možnosť strany podať žalobu o určenie neplatnosti právneho úkonu, napríklad žaloba o určenie neplatnosti skončenia pracovného pomeru, neplatnosti výpovede z nájmu bytu, neplatnosti uznesenia valného zhromaždenia, avšak žiadny právny predpis nestanovuje možnosť domáhať sa neplatnosti darovacej zmluvy tak, ako to žiadal žalobca. Pokiaľ žalobca poukazoval na skutočnosť, že podľa ustanovenia § 137 CSP strana môže podať i inú žalobu, zákonodarca mal na mysli žalobu iného charakteru, ako je napríklad podanie žaloby o neplatnosť právneho úkonu. Z tohto dôvodu súd prvej inštancie žalobu žalobcu zamietol.

1.4. V prípade možnosti podania takejto žaloby by žalobcom uvádzané skutočnosti podľa súdu prvej inštancie aj tak nevedli k neplatnosti právneho úkonu. Súd prvej inštancie poukázal na skutočnosť, že sám žalobca sa svojich práv vzdal tým, že sa nezúčastňoval na činnosti spoločnosti. Tiež sa mohol domáhať neplatnosti uznesenia valného zhromaždenia, na ktorom bol konateľom udelený súhlas s prevodom nehnuteľností. Toto svoje právo však nevyužil a voči udelenému súhlasu nenamietal.

Následne nič nebránilo žalovanému 1/, aby nehnuteľnosť previedol na iný subjekt. Keďže žalobca nemal úspech vo veci samej, súd prvej inštancie rozsudkom tiež zrušil neodkladné opatrenie nariadené Uznesením Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom zo dňa 28.08.2017 č.k. 8Cb/99/2017-22 v spojení s Uznesením Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 02.07.2018 č.k. 16Cob/49/2018-81, ktorého ďalšie trvanie by neobstálo.

1.5. O trovách konania rozhodol súd prvej inštancie podľa § 255 ods. 1 CSP, § 262 ods. 1, 2 CSP. Nakoľko v danom prípade boli žalovaní 1/ a 2/ v konaní plne úspešní, priznal im náhradu trov konania v plnej výške.

2.1. Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote žalobca odvolanie z dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. d), f) a h) CSP. Navrhol, aby odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zmenil tak, že žalobe vyhovie v celom rozsahu, resp. zruší rozhodnutie súdu prvej inštancie a vec mu vráti na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

2.2. Žalobca vo svojom odvolaní uviedol, že súd prvej inštancie vychádzal len z tvrdení žalovaného 1/, ktorý však svoje tvrdenia, že by žalobcu riadne pozýval na valné zhromaždenia spoločnosti, ani že mu boli takéto pozvania doručené, nepreukázal. Mal za to, že darovacia zmluva je neplatná, pretože bola uzatvorená v rozpore so spoločenskou zmluvou žalovaného 1/ a bez vedomia a súhlasu spoločníka a vlastníka 50 % obchodného podielu v tejto spoločnosti. Žalovaný 1/ mal tým, že zvolal valné zhromaždenie do bytu V.. N. U. zámerne vytvoriť také podmienky, ktoré žalobca nebol ochotný akceptovať vzhľadom k dlhotrvajúcim nezhodám a narušeným vzťahom. Zároveň zámerne v programe valného zhromaždenia neuviedol, že chce rozhodovať o otázke udelenia súhlasu s prevodom vlastníckeho práva k predmetným nehnuteľnostiam. Podľa žalobcu takéto konanie preukázalo jasný zámer konateľa obísť žalobcu pri udelení súhlasu k akémukoľvek prevodu alebo zaťaženiu spoločnosti. Keďže žalobca nemal vedomosť o prijatom uznesení, nemohol sa voči nemu ani účelne brániť v zmysle ustanovení Obchodného zákonníka. Žalobca ďalej tvrdil, že má naliehavý právny záujem na tom, aby bol zachovaný existujúci právny stav, t.j. aby žalovaný 1/ bol aj naďalej vlastníkom predmetných nehnuteľností a žalobca ako spoločník by mal naďalej možnosť spolurozhodovať o majetku spoločnosti. Podľa žalobcu existuje reálne ohrozenie jeho práv ako spoločníka obchodnej spoločnosti uplatňovať svoje práva spojené s vlastníctvom 50 % obchodného podielu, spolurozhodovať o nakladaní s majetkom obchodnej spoločnosti, a zároveň existuje reálne ohrozenie právneho postavenia samotnej obchodnej spoločnosti - žalovaného 1/, ktorá má byť konaním podľa darovacej zmluvy pripravená o majetok vysokej hodnoty bez akejkoľvek náhrady. Z tohto dôvodu podal žalobca dňa 11.08.2017 na Okresný súd v Novom Meste nad Váhom návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým žiadal, aby súd uložil žalovanému 1/, aby nenakladal s predmetnými nehnuteľnosťami. Súd prvej inštancie nariadil neodkladné opatrenie sp. zn. 8Cb/99/2017, pričom Krajský súd v Trenčíne toto rozhodnutie potvrdil uznesením zo dňa 02.07.2018, sp. zn. 16Cob/49/2018. Žalobca tiež uviedol, že v súčasnosti je stále na liste vlastníctva vedený ako vlastník nehnuteľností žalovaný 1/, pričom v prípade zamietnutia žaloby o určenie neplatnosti darovacej zmluvy bude nútený domáhať sa ochrany svojich práv žalobou o určenie vlastníckeho práva.

3. V písomnom vyjadrení k odvolaniu žalobcu žalovaní 1/ a 2/ prostredníctvom svojho právneho zástupcu odvolaciemu súdu navrhli, aby napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil ako vecne správny, s výnimkou výroku III. rozsudku, kde podaním zo dňa 08.01.2020 žiadali jeho zmenu tak, aby bola náhrada trov konania vo výške 100 % voči žalobcovi priznaná spoločne a nerozdielne žalovanému 1/ a žalovanému 2/. Uviedli, že tvrdenia žalobcu uvádzané v odvolaní sa nezakladajú na pravde, pričom ide v podstate len o zopakovanie jeho tvrdení z prvoinštančného konania, ktoré zostávajú nepreukázané. Nesúhlasili s tvrdením žalobcu, že súd vychádzal len z konštatovaní žalovaného 1/, ktorý nepreukázal, že žalobcu na valné zhromaždenie pozýval. Práve naopak, uvedené skutočnosti vyplynuli z vykonaného dokazovania pred súdom prvej inštancie. Ďalej uviedli, že žalobca si neplní svoje povinnosti spoločníka, od roku 2002 sa nezúčastnil žiadneho valného zhromaždenia žalovaného 1/, hoci bol na tieto vždy riadne pozvaný písomnou pozvánkou doručovanou mu na adresu jeho trvalého bydliska. Zasielané pozvánky prevažne neprebral a v prípade, že niektorú prevzal, tak sa valného zhromaždenia nezúčastnil, čo možno v zmysle ustanovení spoločenskej zmluvy považovať za hrubé porušenie jeho povinností. Žalovaní tvrdili, že miestom konania valného zhromaždenia nemohla byť nehnuteľnosť, v ktorej sa nachádza sídlo spoločnosti, nakoľko táto bola spoločnosti na základe trestnej činnosti žalobcu protiprávne odobratá. Taktiež nedošlo k žiadnej zmene programu valného zhromaždenia. Žalobcovi

nebolo žiadnym spôsobom bránené sa na zvolaných valných zhromaždeniach zúčastniť, mal tiež možnosť dať sa zastúpiť inou osobou. Žalovaní 1/ a 2/ boli toho názoru, že žalobca sa sám svojim konaním a sústavným porušovaním svojich povinností spoločníka pripravil o možnosť vyjadriť sa a spolurozhodovať o záležitostiach spoločnosti, vrátane predmetného nakladania s nehnuteľnosťami. K okamihu podpisu napádanej darovacej zmluvy žalobca žiadnym spôsobom neprejavoval záujem o účasť na činnosti žalovaného 1/ už viac ako 15 rokov. Napriek tvrdeniam žalobcu boli žalovaní toho názoru, že žalobca nemá naliehavý právny záujem na určení neplatnosti darovacej zmluvy, nakoľko ani po rozhodnutí o takomto návrhu by sa jeho postavenie a nároky ako spoločníka žiadnym spôsobom nezmenili. Tiež podotkli, že žalobca nemá a nikdy nemal k prevádzaným nehnuteľnostiam vlastnícke ani iné obdobné právo, teda nie je pravdou jeho tvrdenie, že zapísaním predmetných nehnuteľností do katastra nehnuteľností mu vznikne škoda vo výške polovice hodnoty týchto nehnuteľností. Čo sa týka nariadeného neodkladného opatrenia, žalovaní uviedli, že úlohou súdu nebolo posudzovať opodstatnenosť žaloby, súd len preskúmal, či boli splnené predpoklady pre nariadenie neodkladného opatrenia. Preto preukazovanie dôvodnosti podanej žaloby poukazovaním na vydané neodkladné opatrenie považovali žalovaní za scestné.

4. Následné vyjadrenia oboch strán sporu neobsahovali žiadne nové skutočnosti, pridržovali sa svojich doterajších tvrdení uvádzaných v ich prechádzajúcich podaniach.

5. Odvolací súd vec preskúmal podľa § 380 CSP v rozsahu odvolania podaného žalobcom konštatujúc, že samostatné odvolanie proti vydanému opravnému uzneseniu podané nebolo, dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je opodstatnené a že rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné potvrdiť ako vo výroku vecne správny podľa § 387 ods. 1 CSP. O odvolaní žalobcu rozhodol bez nariadenia pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP, pretože vo veci nebolo potrebné zopakovať dokazovanie a nevyžadoval to ani dôležitý verejný záujem.

6. Za aplikácie § 380 ods. 2 CSP posudzoval odvolací súd z úradnej povinnosti, či konanie pred súdom prvej inštancie nie je zaťažené vadou/vadami, ktorá/ktoré sa týka/týkajú procesných podmienok. Posúdením procesného postupu súdu prvej inštancie v konaní, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci, a ktorý zistil odvolací súd preskúmaním predloženého súdneho spisu, odvolací súd uvádza, že v konaní nezistil procesné vady zakladajúce dôvody pre zrušenie rozhodnutia podľa § 389 ods. 1 písm. a) CSP.

7. Odvolací súd skúmal splnenie procesných podmienok a postup súdu prvej inštancie aj v tom smere, či jeho postupom nebolo znemožnené strane sporu, aby uskutočňovala jej patriace práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces a či prípadná existencia nesprávneho procesného postupu ako nedostatku súdu prvej inštancie nemohla byť napravená v konaní pred odvolacím súdom. Vada konania vymedzená v § 389 ods. 1 písm. b) CSP je vo svojej podstate porušením základného práva strany sporu na spravodlivý proces, ktoré právo zaručujú v podmienkach právneho poriadku Slovenskej republiky okrem zákonov aj článku 46 a nasl. Ústavy Slovenskej republiky a článok 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Odvolací súd uvádza, že v konaní nezistil procesné vady zakladajúce dôvody pre zrušenie rozhodnutia podľa § 389 ods. 1 písm. b) CSP.

8. Odvolací súd posúdením vyjadrení strán sporu v odvolacom konaní ako aj v konaní pred súdom prvej inštancie zistil, že súd prvej inštancie sa vysporiadal so všetkými podstatnými tvrdeniami strán prednesenými v konaní, a preto nie je dôvod na postup odvolacieho súdu podľa § 387 ods. 3 prvá veta CSP. V tomto smere je nevyhnutné poukázať na uznesenie Ústavného súdu SR, sp. zn. II. ÚS 78/2005, podľa ktorého odôvodnenie súdneho rozhodnutia v opravnom konaní nemá odpovedať na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní, pokiaľ zostali sporné alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov prvoinštančného rozhodnutia, ktoré sa preskúmava v odvolacom konaní.

9. Z ust. § 137 CSP vyplýva, že žalobou možno požadovať, aby sa rozhodlo najmä o: a) splnení povinnosti, b) nároku na usporiadanie práv a povinností strán, ak určitý spôsob usporiadania vzťahu medzi stranami vyplýva z osobitného predpisu, c) určení, či tu právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem; naliehavý právny záujem nie je potrebné preukazovať, ak vyplýva z osobitného predpisu, alebo d) určení právnej skutočnosti, ak to vyplýva z osobitného predpisu.

10. Podstatné odvolacie tvrdenie žalobcu bolo založené na nesprávnom závere súdu prvej inštancie o neexistencii naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení neplatnosti darovacej zmluvy. Túto odvoláciu námietku žalobcu bolo potrebné vyriešiť prioritne a až podľa záverov bolo možné pristúpiť k preskúmaniu ďalšej odvolacej námietky žalobcu týkajúcej sa samotnej platnosti darovacej zmluvy, okolností jej uzatvorenia resp. oprávnenosti postupu štatutárov žalovaného 1/ pri jej uzatváraní.

11. Z obsahu spisu je zrejmé, že žalobca sa žalobou podanou na súd prvej inštancie za účinnosti zák. č. 160/2015 Zb. Civilného sporového poriadku (ďalej len CSP) domáhal určenia neplatnosti darovacej zmluvy zo dňa 09.08.2017 uzatvorenej medzi žalovaným 1/ ako darcom a žalovaným 2/ ako obdarovaným, na základe ktorej žalovaný 1/ ako darca daroval žalovanému 2/ ako obdarovanému nehnuteľnosti zapísané na LV č. XXXX pre k.ú. I., a žalovaný 2/ tieto nehnuteľnosti prijal. Dňa 10.08.2017 podal žalovaný 2/ návrh na zrýchlený vklad vlastníckeho práva do katastra nehnuteľností. Uznesením Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom zo dňa 28.08.2017 č. k. 8Cb/99/2017-22 v spojení s Uznesením Krajského súdu Trenčín zo dňa 02.07.2018 č. k. 16Cob/49/2018-81 bolo nariadené neodkladné opatrenie, ktorým súd žalovanému 1/ zakázal nakladať s predmetnými nehnuteľnosťami z ktorého dôvodu nebol vykonaný vklad na LV č. XXXX pre k.ú. I. kde je ako vlastníak predmetných nehnuteľností zapísaný žalovaný 1/. Podľa názoru žalobcu bez určenia neplatnosti darovacej zmluvy by postavenie žalobcu zostalo neisté, a podaná žaloba je jedinou možnou na dosiahnutie právneho stavu, aby žalovaný 1/ zostal vlastníkom nehnuteľnosti, čím by sa predišlo inej žalobe o určenie vlastníctva k predmetnej nehnuteľnosti.

12. Z obsahu žaloby a žalobného petitu tak, ako ho žalobca formuloval, je zrejmé, že žalobca požadoval, aby sa rozhodlo o určení právnej skutočnosti - o určení neplatnosti darovacej zmluvy. Ako vyplýva z vyššie citovaného ustanovenia, žalobou podľa § 137 písm. d) CSP možno požadovať, aby sa rozhodlo najmä o určení právnej skutočnosti, ak to vyplýva z osobitného predpisu. Bez akejkoľvek pochybnosti možno konštatovať, že medzi právne skutočnosti patrí aj uzatvorenie darovacej zmluvy. Zmluvy a iné právne úkony, ich existencia, platnosť, či neplatnosť sú právnymi skutočnosťami (§ 2 ods.1 Obč. zák.). Určenie právnej skutočnosti (napr. že právny úkon je neplatný) odporuje vo svojej podstate zásade, že súd má určiť aktuálny právny stav. Preto výrok rozsudku, že darovacia zmluva je neplatná nemá výpovednú hodnotu, kto je vlastníkom veci v čase vyhlásenia rozsudku. CSP účinný od 01.07.2016 žalobu o určenie právnej skutočnosti (ktorou je aj žaloba o určenie neplatnosti právneho úkonu) síce pripúšťa, avšak výlučne v prípade, ak to vyplýva z osobitného právneho predpisu. Za ustanovenie, z ktorého pre účely ust. § 137 písm. d) CSP vyplýva možnosť podania žaloby o určenie právnej skutočnosti, možno považovať len také ustanovenie osobitného predpisu, z ktorého takáto možnosť výslovne (explicitne) vyplýva (napríklad ust. § 21 ods. 2 zák. č. 527/2002 Z.z. o dobrovoľných dražbách alebo ust. § 11 ods. 4 zák. č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch). Prípustnosť podanej žaloby nie je možné vyvodiť len zo skutočnosti, že v súčasnej dobe prebieha vkladové konanie o zápis do katastra nehnuteľností. Aj v takom prípade je potrebné postupovať v intenciách príslušných ustanovení CSP vrátane ust. § 137 CSP. Aj keď v návěstí ustanovenia § 137 CSP ponechal zákonodarca slovo „najmä“ ako vyjadrenie neuzavretého okruhu prípustných žalôb v civilnom sporovom konaní, podľa odvolacieho súdu nie je dôvod pripustiť inú žalobu než uvedenú v ustanovení § 137 CSP, pokiaľ ide o nárok, ktorý možno pred súdom uplatniť žalobou výslovne uvedenou v predmetnom ustanovení. Podľa názoru odvolacieho súdu nie je dôvod pripúšťať žalobu neuvedenú v ustanovení § 137 CSP za situácie, kedy nárok možno uplatniť jednou zo žalôb uvedených v tomto ustanovení a neprípustne tak obchádzať zákon, ktorým je súd (sudca) pri rozhodovaní nepochybne viazaný (§ 2 ods. 3 zákona č. 385/2000 Z. z. o sudcoch a prísediach). Odvolací súd v tomto smere poukazuje aj na známu tzv. Radbruchovu formulu, podľa ktorej „konflikt medzi spravodlivosťou a právnou istotou je možné riešiť len tak, že pozitívne právo, zaisťované predpismi a mocou, má prednosť aj vtedy, ak je obsahovo nespravodlivé a neúčelné, okrem prípadu, ak rozpor medzi pozitívnym zákonom a spravodlivosťou dosiahne takú neznesiteľnú mieru, že zákon musí ako „nenáležitú právo“ spravodlivosti ustúpiť“ (pozri Radbruch, G.: O napětí mezi účely práva; Wolters Kluwer ČR, a.s., 2012, str. 130). Vzhľadom k tomu, že pozitívne právo žalobcovi poskytovalo možnosť naformulovať žalobný petit tak, aby bol v súlade s ust. § 137 CSP, nemožno v súdnej veci uvažovať o rozpore medzi pozitívnym právom a spravodlivosťou.

13.1. Len pre úplnosť odvolací súd uvádza, že súdna prax po nadobudnutí účinnosti CSP síce pripustila skúmanie naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení v skôr začatých konaniach o určenie neplatnosti právneho úkonu - podaných v čase platnosti a účinnosti zák. č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku, avšak pokiaľ ide o žaloby na určenie neplatnosti právneho úkonu podané po 01.07.2016, prípustný je len postup podľa § 137 CSP (napr. uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 9Cdo/7/2021 zo dňa 14. apríla 2021), čo však nie je prípad v súdnej veci.

13.2. Z titulu aplikácie ust. § 387 ods. 2 CSP nie je potrebné, aby odvolací súd v odôvodnení svojho rozhodnutia zopakoval tie skutkové a právne závery, ktoré sú obsiahnuté v napadnutom rozsudku súdu prvej inštancie. Pri posudzovaní vecnej správnosti rozhodnutia súdu prvej inštancie je nevyhnutné len zdôrazniť okolnosti podstatné a rozhodné, ktoré súvisia s odvolacími dôvodmi. Tento postup krajského súdu ako odvolacieho je aj v súlade s uznesením Ústavného súdu SR sp.zn. IV. ÚS 350/09 zo dňa 08. októbra 2009, podľa ktorého odôvodnenia rozhodnutí prvoinštančného súdu a odvolacieho súdu nemožno posudzovať izolovane, pretože prvoinštančné a odvolacie konanie z hľadiska predmetu konania tvoria jeden celok (II. ÚS 78/05, III. ÚS 264/08, IV. ÚS 372/08). Tento právny názor zahŕňa aj požiadavku komplexného posudzovania všetkých rozhodnutí všeobecných súdov (tak prvoinštančného súdu, ako aj odvolacieho súdu a prípadne aj dovolacieho súdu), ktoré boli vydané v priebehu príslušného súdneho konania. V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje aj na rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2Cdo 170/05, v zmysle ktorého pokiaľ v odvolacom konaní dôjde k potvrdeniu rozhodnutia súdu prvej inštancie, tak odvolací súd sa v zásade môže obmedziť na prevzatie odôvodnenia nižšieho súdu.

14. Odvolací súd záver súdu prvej inštancie vyslovený v bodoch 11.-12. napadnutého rozsudku, v ktorých dospel k záveru, že žalobca nemá na požadovanom určení neplatnosti darovacej zmluvy naliehavý právny záujem, považuje za správny, riadne odôvodnený a vyslovený v súlade s prijatým procesným predpisom - Civilným sporovým poriadkom. Preto zhodne s jeho závermi musel odvolací súd uzavrieť, že pri takto prijatej procesnej norme, nie je možné prijať záver o existencii naliehavého právneho záujmu žalobcu v súdnej veci, keďže CSP žalobu o určenie právnej skutočnosti výslovne pripúšťa len v prípade, ak to vyplýva z osobitného právneho predpisu /§ 137 písm. d) CSP/, o ktorý prípad však v prejednávanej veci nešlo. Tieto závery sú postačujúce na potvrdenie napadnutého rozsudku, ktorým súd prvej inštancie zamietol žalobu pre jej nedôvodnosť z hľadiska jej procesnej neprípustnosti podľa § 137 písm. d) CSP. Odvolací súd sa preto osobitne nezaoberal správnosťou právneho posúdenia veci zo strany súdu prvej inštancie v ostatnom rozsahu, uvedeného v bode 13. napadnutého rozsudku, ani ďalšími odvolacími dôvodmi žalobcu, pretože by boli pre rozhodnutie nadbytočné.

15. Odvolací súd z dôvodov vyššie uvedených potvrdil napadnutý rozsudok ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 CSP.

16. Pretože odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku I. vo veci samej, ktorým bola žaloba zamietnutá potvrdil, potvrdil zároveň aj výrok II. napadnutého rozsudku, ktorým súd prvej inštancie zrušil Uznesenie Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom zo dňa 28.08.2017 č.k. 8Cb/99/2017-22 v spojení s Uznesením Krajského súdu Trenčín zo dňa 02.07.2018 č.k. 16Cob/49/2018-8, ktorým bolo rozhodnuté o nariadení neodkladného opatrenia, z dôvodov uvedených v bode 14. napadnutého rozsudku.

17. Za správny považoval odvolací súd aj výrok o trovách konania vydaný v spojení s opravným uznesením, ktorým súd prvej inštancie priznal úspešným žalovaným 1/ a 2/ nárok na náhradu trov konania proti žalobcovi.

18. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd na základe ustanovenia § 396 ods. 1, 2 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP tak, že žalovaným 1/ a 2/ priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania proti žalobcovi každému z nich v rozsahu 100 % s poukazom na následný postup súdu prvej inštancie zakotvený v ust. § 262 ods. 2 CSP. Žalovaní 1/ a 2/ boli v odvolacom konaní úspešní, preto im patrí náhrada trov konania v plnej výške.

19. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Trenčíne pomerom hlasov tri ku nule (§ 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) :

- dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,

b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,

c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,

d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,

e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo

f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP)

- dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,

b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo

c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP)

- dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP)

- dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1, 2 CSP)

- v dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh, § 428 CSP)

- dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom (okrem prípadov podľa § 429 ods. 2 CSP). Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).